

Mirador

Imma Merino

Amb 'Acorar' al cor

Posem-hi que darrerament, però ho dic amb un sentit molt lax de la temporalitat, he tingut una relació amb dues obres respectives de dos mallorquins que, a la seva manera i això vol dir amb les seves formes i el seu llenguatge, expressen una gran estima per la llengua pròpia i contenen una tensió relativa al fet que d'una banda constaten la pèrdua dels mots, però a la vegada s'esforcen per conservar-los. A favor seu i del gest poètic, són treballs que no seran perduts per a la conservació. Una és la narració autobiogràfica *Temps d'innocència*, en què Carme Riera evoca la seva infantesa amb la consciència que aquell "reialme de la il·lusió", com ho defineix la mateixa escriptora, és una pèrdua que només es recupera a través de la memòria, de la qual es nodreix la literatura. L'altra és *Acorar*, monòleg teatral escrit i interpretat pel manacorí Toni Gomila que té com a referent la matança del porc per inundar-nos de paraules belles i variades (ai, aquell temps en què hi havia una paraula com a mínim per cada cosa) mentre

El manacorí Toni Gomila, a 'Acorar' ■ FRANCESC MESSEGUER

es fa críticament present que Mallorca ha sofert una transformació del seu espai i de les seves formes de vida que no és aliena a la modernitat, amb totes les seves contradiccions, però tampoc a la cobdícia que ha dut a l'especulació i a "vendre" l'illa.

El cas és que, havent-me recomanat moltíssim l'espectacle i sense saber massa per què no ho vaig poder fer abans, no vaig veure *Acorar* fins fa poques set-

manes a La Seca-Espai Brossa, de Barcelona. I ja fa més de dos anys que l'espectacle la volta, de manera que deu haver-se representat en tots els pobles de Mallorca (i en alguns de les altres illes Balears) i en molts de llocs de Catalunya, com ara a la sala La Planeta, de Girona, on avui diumenge, 1 de desembre, hi torna en una única funció amb les entrades exhaurides des de fa setmanes. I diria que

Acorar, que ha dirigit Rafael Duran, encara té corda.

Què fascina? Evidentment, la riquesa del llenguatge que Gomila ha recollit en el text i la manera de dir-lo del propi actor, que es desdobra en una multiplicitat de veus i de personatges. Ens fascina aquesta riquesa, però, en canvi, no sé si som prou conscients de l'empobriment de la llengua de la qual nosaltres participem. I aquest empobriment no és només degut, que també, als atacs a la nostra llengua comuna que van renovant-se. De fet, fins i tots els estudiosos de les llengües més poderoses constaten l'empobriment: el triomf de la polisèmia, de manera que ara una paraula val per dir malament moltes coses, i el trinxament dels mots que circulen pels nous mitjans de comunicació. Però la cosa ve de lluny i a la vegada és tan recent que ens interpel·la: què fem per mantenir viva la llengua més enllà d'un us convencional, pragmàtic, immediatament comunicatiu? D'un ús que, per tant, sembla haver oblidat que una llengua és una manera de veure, pensar i

dir el món que ens ha sigut transmesa i que, en part, estem deixant de transmetre? En fi, si una llengua valgués simplement per comunicar-nos, no en fariem prou amb una per a tots?

Veient i sobretot sentint *Acorar* (que significa "ficar una cosa fins al cor", però també "aniquilar, fer desaparèixer del tot") vaig ser feliç, però també vaig experimentar certa tristesa. Vaig pensar amb algunes paraules que em van transmetre la mare i la tia sentint que cada cop puc compartir-les amb menys persones. Però, a més de la llengua, vaig pensar en el paisatge, en el territori. Gomila parla de la "venta" de l'illa de Mallorca i del seu trossejament per l'especulació urbanística. Però, fent-se en aquest cas l'obra tristament universal, tots podem saber què vol dir aquesta destrucció del paisatge. I, a part de donar la culpa als especuladors i als polítics que ho han consentit o fins se n'han aprofitat, es fa ineludible pensar si no ens hi hem resistit prou pensant que recolliríem algunes engrunes.

ta temporada alta festival de tardor de Catalunya, Girona - Salt 2013

PROPELLER

A *Midsummer Night's Dream*, de W. Shakespeare
Dir. Edward Hall

Teatre Municipal de Girona
Nova funció: divendres 6 de desembre, 16.30h
Últimes entrades per a la resta de sessions (4, 5 i 6 de desembre)
Espectacle en anglès amb subtítols en català

Activitat paral·lela: "Somni d'una nit d'estiu", xerrada a càrrec de Salvador Oliva, el dimarts 3 de desembre al Centre Cultural La Mercè de Girona (19h, gratuït).

Tots els espectacles i venda d'entrades a www.temperada-alta.net

CINEMA

Tarragona ja té cinema

El centre comercial Parc Central de Tarragona va inaugurar divendres un nou multicinema, l'únic que hi ha al nucli urbà de la ciutat. Les sis noves sales, que disposen d'un aforament de 1.250 espectadors, estaran gestionades per Yelmo Cines. La seva directora de màrqueting, Marta Évole, va destacar que disposen dels "avenços tec-

nològics més grans que poden tenir avui els millors cinemes del món" i, entre altres coses, tenen les anomenades butaques vermelles, uns seients vibradors que permeten sentir al cos els efectes de so de la pel·lícula. El multicinema està situat a la terrassa del centre, que a partir del gener s'ampliarà amb altres establiments comer-

cial i de restauració. El tancament, ara fa quatre anys, del cinema que hi havia en aquest mateix espai va provocar diverses protestes ciutadanes. Que ara se n'obri un de nou, "amb la situació de crisi actual", és, segons va dir l'alcalde de Tarragona, Josep Fèlix Ballesteros, "un miracle". ■ CARINA FILELLA / JOSÉ CARLOS LEÓN